

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia środa, 18 grudnia 2019 r.

Poz. 6623

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.478.2019 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 9 grudnia 2019 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

§ 2. ust. 3 pkt 2), § 2 ust. 4 pkt 2) oraz § 3 ust. 1 pkt 2) w zakresie treści „po zaopiniowaniu przez dyrektora szkoły do której uczęszcza uczeń” uchwały Nr XIV/104/2019 Rady Gminy Zarszyn z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Wójta Gminy Zarszyn w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy Zarszyn”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Zarszyn w dniu 30 października 2019 r. podjęła uchwałę Nr XIV/104/2019 w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Wójta Gminy Zarszyn w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy Zarszyn”. Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 listopada 2019 r. Podnieść należy, że przepisem upoważniającym radę gminy do stanowienia aktów prawnych w zakresie wspierania uzdolnionych dzieci i młodzieży jest art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2018, poz. 1457 ze zm.), dalej *ustawy*. Zgodnie z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Z kolei w myśl art. 90 t ust. 4 ustawy w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze. W tym miejscu podnieść należy, iż katalog spraw przekazanych do uregulowania uchwałą rady gminy jest zamknięty i organ ten może dokonywać regulacji prawnych tylko w takim zakresie, w jakim został do tego upoważniony. Podkreślić trzeba, iż ze względu na wyczerpujący charakter przywołanej regulacji, nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca zastosowania tego przepisu w odniesieniu do innych kwestii, które nie zostały w nim wymienione. Konieczność uszczegółowienia ogólnych zapisów ustawowych nie może prowadzić do objęcia regulacją podustawową kwestii, do których upoważnienia wynikającego z przepisów ustawy organ stanowiący gminy nie posiada. W pierwszej kolejności zauważa się, że zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie, kryterium „wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”. Natomiast w § 2 ust. 3 pkt 2) oraz § 2 ust. 4 pkt 2) uchwały Nr XIV/104/2019, Rada uzależniła przyznanie stypendiów od spełnienia przez ucznia następującego kryterium: „swoimi osiągnięciami promuje gminę w regionie, województwie lub kraju, na potwierdzenie czego ukazały się informacje w prasie lokalnej lub w innych mediach społecznościowych”. Tymczasem, w świetle uregulowań art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 4 ustawy w ocenie organu nadzoru,

jedynym dopuszczalnym kryterium przyznania pomocy na wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży są uzdolnienia dzieci i młodzieży. Takim kryterium może być średnia uzyskanych ocen, tytuł laureata albo finalisty konkursu. Rada nie może natomiast wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów m.in. związanych z ukazaniem się informacji o osiągnięciach ucznia w prasie lokalnej czy w mediach społecznościowych. W drodze analogii można przytoczyć stanowisko jakie zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 207/16 stwierdzając, iż „nie można uzależniać przyznania pomocy od oceny zachowania. Regulamin, o którym mowa w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przepis art. 90t ust. 1 ustawy nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Kolejno zauważyć należy, że przedmiotem postępowania administracyjnego jest konkretna sprawa, w której organ administracji jest władny, a jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Tym samym czynność przyznania bądź odmowy przyznania stypendium szkolnego winna zostać zakończona decyzją administracyjną (por. m.in. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 28 października 2014 r., sygn. akt IV SA/Gl 1390/13). W konsekwencji jako sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa należy ocenić także postanowienie § 3 ust. 1 pkt 2) uchwały w zakresie treści „**po zaopiniowaniu przez dyrektora szkoły do której uczęszcza uczeń**” regulujące tryb przyznawania nagrody. Mianowicie Rada przedmiotowym zapisem niezasadnie uzależniła możliwość wystąpienia z wnioskiem o przyznanie Nagrody Wójta Gminy Zarszyn przez rodzica lub opiekuna bądź trenera od zaopiniowania przedmiotowego wniosku przez dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń. Nagrody, o których mowa w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, przyznawane są w formie decyzji administracyjnej, a zatem po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 61 § 1 i 2 K.p.a. postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Organ administracji publicznej może ze względu na szczególnie ważny interes strony wszcząć z urzędu postępowanie także w sprawie, w której przepis prawa wymaga wniosku strony. Organ obowiązany jest uzyskać na to zgodę strony w toku postępowania, a w razie nieuzyskania zgody - postępowanie umorzyć. Stroną postępowania administracyjnego jest, zgodnie z treścią art. 28 kpa, każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Zatem stroną postępowania o przyznanie nagrody, o której mowa w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, a w konsekwencji podmiotem uprawnionym do wystąpienia z wnioskiem o przyznanie nagrody jest w pierwszej kolejności uczeń, działający osobiście lub poprzez przedstawiciela ustawowego tj. rodzica czy opiekuna. Natomiast zapisy dające uprawnienie do inicjowania postępowania o przyznanie nagrody głównie dyrektorowi placówki oświatowej działającego w uzgodnieniu z Radą Pedagogiczną, a pozbawiające prawa do złożenia wniosku o przyznanie nagrody samego zainteresowanego, tj. ucznia lub jego przedstawicieli ustawowych, spełniających kryteria określone w uchwale, w przypadku nie uzyskania pozytywnej opinii dyrektora należy uznać za sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Podejmując uchwałę stanowiącą akt prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa. W doktrynie, jak i w orzecznictwie sądowo-administracyjnym ugruntował się pogląd, iż wykładnia norm o charakterze kompetencyjnym powinna być interpretowana w sposób ścisły i literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 czerwca 2000 r., K 25/99, OTK rok 2000, nr 5, poz. 141). Zdaniem Wojewody Podkarpackiego wskazane powyżej uchybienia stanowią istotne naruszenie prawa, wobec czego należało stwierdzić w części nieważność uchwały Nr XIV/104/2019 Rady Gminy Zarszyn z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Wójta Gminy Zarszyn w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy Zarszyn”.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A, w terminie 30 dni od jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru

Mariusz Jabłoński